

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Újvidék

KÖRZETI MAGYAR NYELVI ÉS NYELVHELYESSÉGI VERSENY
(2022/2023)

8. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlpra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

– Amikor az emberek rád néznek – folytatta a dalai láma –, mindig nevensz, mindig tele vagy örömmel. Ez nagyon pozitív üzenet. A dalai láma ismét megfogta az érsek kezét, és megsimogatta... Kihúzta magát ültében, összevonta a szemöldökét, és nagyon szigorú képet öltött...

– Ezért nagyon örülök, hogy eljöttél hozzám beszélgetni – folytatta a dalai láma. Ha fejleszteni akarjuk az elménket, mélyebbre kell tekintenünk. Mindenki a boldogságot keresi, az örömet, de külső dolgokban, pénzben, hatalomban, nagy autóban, nagy házban. A legtöbb ember nem fordít elegendő figyelmet a boldog élet legfőbb forrására, ami belül van, nem kívül. Még a testi egészség forrása is belül található, nem kívül. Lehet, hogy bizonyos dolgokról másképp gondolkodunk...

– Csodálatos felfedezés, hogy amire vágyunk, az valójában nem a boldogság. Nem arról akarok beszélni. Hanem az örömről. Az öröm magába foglalja a boldogságot is. Az öröm sokkal nagyobb nála.

/Douglas Abrams: Az öröm könyve

1. **Mit jelent a *dalai láma*? Karikázd be a megfelelő válasz előtti betűjelet!**

- a) egy tevéféle állat
- b) a buddhizmus legmagasabb rangú tanítója
- c) mondol nyelven óceán

2. **Írj egy-egy példát a fenti szövegrészletből a megadott szófajra!**

- a) Felsőfokú határozatlan számnév: _____
- b) Visszaható névmás _____

3. **Alakítsd át a szövegrészlet első mondatát olyan idézetté, ahol az idéző mondat követi az idézetet! Ügyelj a helyesírásra!**

4. **Írj egy-egy példát a fenti szövegrészletből a következő típusú mondatokra!**

a) **Kéttagú kapcsolatos mellérendelő összetett mondat:**

b) **Kéttagú alanyi alárendelt összetett mondat:**

5. **Írj ki** a szövegrészletből négy **kijelölő jelzős szószerkezetet!**

6. **Olvasd el** a szövegrészletet, majd **írd le**, mi a boldog élet legfőbb forrása, mely érzésnek a része a boldogság?

7. **Pótold** a megfelelő **írásjeleket** (vessző, pont, kettőspont, felkiáltójel)!

Holnap iskolába megyek Azt mondta anyukám hogy az iskolában sok mindent megtanulok Megígérte hogy mindig finom ebéddel vár haza Első nap a kedvencem volt ebédre paradicsomleves sült krumpli és bécsi szelet Másnap azonban spenóttal várt haza Pfuj

8. Mely mondatok tartalmazznak **névszói-igei (összetett) állítmányt**? **Húzd alá kettős vonallal** a keresett állítmányt, és **karikázd be** a helyes mondat előtti betűjelet!

- a) Nem kell elmenned.
- b) Petra tanár.
- c) Ismert emberek vagytok.
- d) Nyugdíjas korotok előtt tanárok voltatok.
- e) Sok ceruzám volt.
- f) Szépek lennének a ruhák.
- g) Unalmas lesz a reklám.
- h) Bodri kutyám fekete.
- i) Tegnap jó volt az előadás a színházban.
- j) Holnap a barátommal megyek iskolába.

9. **Elemezd** a következő mondatot! A tanult aláhúzásokkal **jelöld**, majd készítsd el **ágrajzát!**

Tavasszal a kertnek sok virága nyílik.

10. **Alá-, mellé- vagy hozzárendelők** a következő kijelölt szószerkezetek? **Írd betűjellel** válaszod a vonalra (A = alárendelő; B = mellérendelő; H = ! hozzárendelő)!

- a) **Sokszínű virágot** vettem.: _____
- b) **Hat alma** van a kosárban: _____
- c) Szülinapomra hatalmas **tortát kaptam**: _____
- d) Egyszerre **beszél és sétál**: _____
- e) **Panna** iskolába **megy**: _____

11. Egy szót/szószerkezetet **helytelenül használtunk** a szólásban/közmondásban. **Húzd át a helytelen szóalakot**, majd **írd** a vonalra a **helyes** mondatot! Segítségképpen zárójelben megadtuk a jelentésüket.

- a) Nehéz dió. (= 'nehéz feladat')

- b) Vaj van a füle mögött. (= 'csíny követett el')

- c) Nem enged a huszonegyből. (= 'makacs, nem lehet eltéríteni elveitől')

- d) Túlló a lovon. (= 'túloz')

- e) A kisujján jön ki. (= 'nagyon unja már')

12. Melyik a helyes? **Karikázd be** megfelelő szót!

Károly híd	Károly-híd
6-án	6.-án
szívat	szívát
szimmetrikus	szimmetrikus
labdarúgócsapat	labdarúgó csapat

13. Az alábbi mondatban a **minőségjelzőt alakítsd át értelmező** jelzővé, majd az így kapott mondatot **írd le** a vonalra!

Kaptam egy puha, sárga pulóvert.

14. **Elemezd** az alábbi **összetett mondatot!**

- a) **Jelöld** a **tagmondathatárt**, **számozd** a tagmondatokat, majd pedig **jelöld** (vagy követeztesd ki/pótold) az **utaló-** és **kötőszót!** (Az utalószót karikával, a kötőszót téglalappal jelöljük.)

Közben elmesélte, hogy az ő szülei csinálták ezt.

- b) **Írd** a vonalra a **mellékmondat fajtáját!** _____

15. **Írd le** a következő diáknyelvi szavak **köznyelvi megfelelőjét!**

a) babukám	
c) ősök	

b) körmölni	
d) bagó	

16. **Melyik helyesírási szabály miatt** van az alábbi mondatban **vessző**? **Karikázd be** a helyes válasz előtti betűjelet!

Dániel, menj haza!

- a) A mellérendelt összetett mondat tagmondatait vesszővel határoljuk el egymástól.
 b) Az alárendelő összetett mondat tagmondatait vesszővel határoljuk el egymástól.
 c) Az értelmező jelzőt vesszővel különítjük el.
 d) Megszólítás után vesszőt teszünk.
 e) Indulatszó után vesszőt teszünk.

17. Az alábbi **mellérendelő szóösszetételek** fele elveszett. **Egészítsd ki** ezeket a megfelelő utótagjukkal!

a) néha-_____ ; b) örökön-_____ ; c) nőttön-_____

d) ímmel-_____ ; e) hébe-_____

18. Fügőleges vonalakkal **bontsd szőelemeire** a *legrosszabbtól* és *emberiségnek* szót, majd fajtájuk szerint **írd** fölőjük a megfelelő **számjegyeket** (tő = 1, képző = 2, jel = 3, rag = 4)!

l e g r o s s z a b b t ó l

e m b e r i s é g n e k

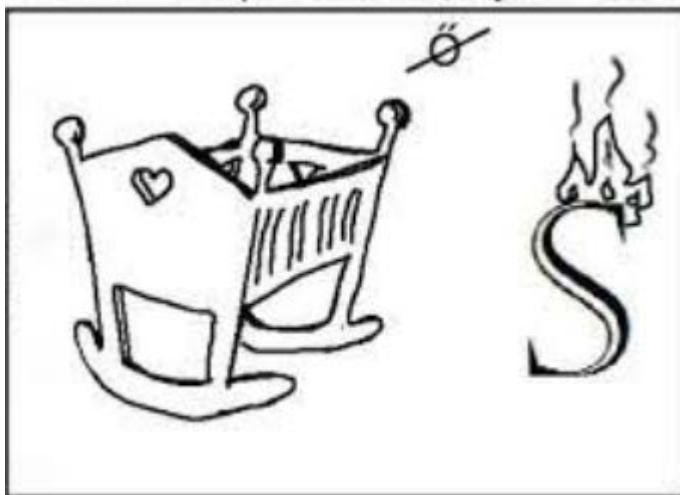
19. A követkőző szótagokból **alkoss többszörösen összetett szavakat!**

Őgyelj a kötőjelhasználatra!

a) a-, -viss-, -lat -re-, -gá-, -cse-, -anyag-

b) -lő, -gép-, -mí-, szá-, -sze-, -tó-, -re-

20. **Fejtsd meg** az alábbi **képrejtvényt!**

JAVÍTÁSI KULCS A 8. OSZTÁLYOS TESZTHEZ
(2022/2023. évi körzeti Magyar Nyelv és Nyelvhelyességi Verseny)

	PONTOZÁS
1. b) a buddhizmus legmagasabb rangú tanítója	1
2. a) legtöbb b) maga (magát, magába)	2 × 0,5 = 1
3. „Amikor az emberek rád néznek, mindig nevelsz, mindig tele vagy örömmel” – folytatta a dalai láma. (Ha valamely írásjel elmarad, vagy feleslegesen szerepel, nem jár pont.)	1
4. a) A dalai láma ismét megfogta az érsek kezét, és megsimogatta... b) Lehet, hogy bizonyos dolgokról másképp gondolkodunk...	2 × 0,5 = 1
5. dalai láma; külső dolgok(ban); legfőbb forrás(a); testi egészség	4 × 0,25 = 1
6. Pl. A boldog élet legfőbb forrása, ami belül van. Az öröm magába foglalja a boldogságot. (Megjegyzés: minden válasz elfogadható, amit a szöveggel alátámaszthatunk.)	1
7. Holnap iskolába megyek. Azt mondta anyukám, hogy az iskolában sok mindent megtanulok. Megígérte, hogy mindig finom ebéddel vár haza. Első nap a kedvencem volt ebédre: paradicsomleves, sült krumpli és bécsi szelet. Másnap azonban spenóttal várt haza. Pfuj!	10 × 0,1 = 1
8. c) Ismert <u>emberek vagytok</u> ; d) Nyugdíjas korotok előtt <u>tanárok voltatok</u> .; f) <u>Szépek lennének</u> a ruhák.; g) <u>Unalmas lesz</u> a reklám.; i) Tegnap <u>jó volt</u> az előadás a színházban.	5 × 0,2 = 1
9. <u>Tavasszal a kertnek sok virága nyílik.</u> iH biJ meJ (A) (A)	(5 × 0,1)
	(5 × 0,1)
(Az állítmány és az alany betűjelét lehet, de nem kötelező kitenni.)	= 1
10. a) =A; b) =A; c) =A; d) = M; e) = H	5 × 0,2 = 1
11. a) KEMÉNY dió. b) Vaj van a FEJÉN; c) Nem enged a NEGYVENNYOLCBÓL; d) Túllő a CÉLON; e) A KÖNYÖKÉN jön ki.	5 × 0,2 = 1
12. Károly-híd; 6-án; szívát; szimmetrikus; labdarúgócsapat	5 × 0,2 = 1
13. Kaptam egy puha pulóvert, sárgát. vagy: Kaptam egy sárga pulóvert, puhát. vagy: Kaptam egy pulóvert, puhát, sárgát.	1
14. ¹ (azt) ² a) Közben <u>elmesélte</u> , <u>hogy</u> az ő szülei csinálták ezt. ²	2 × 0,5 = 1
b) tárgyi mellékmondat (Hiba esetén nem jár a 0,5 pont egy-egy részfeladaton belül.)	
15. Pl. a) babukám = babám, szívem, kisbabám stb. ; b) körmölni = írni; c) ősök = szülők; d) bagó = cigaretta, pénz	4 × 0,25 = 1
16. d) Megszólítás után vesszőt teszünk.	1

17. a) néha-néha; b) örökkön-örökké; c) nőttön-nő; d) ímmel-ámmal; e) ímmel-ámmal	5 × 0,2 = 1
18. l e g r o s s z a b b t ó l e m b e r i s é g n e k 3 1 3 4 1 2 2 4	2 × 0,5 = 1
19. a) anyagcsere-vizsgálat; b) számítógép-szerelő	2 × 0,5 = 1
20. bölcsesség	1